

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультети

Курстун программы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык saat	Кредит	ЕКТС
TKT-391	Кыргыз тилинин фонетикасы жана морфологиясы	Kırgızca Ses ve Şekil Bilgisi	5	3 + 0	3	4

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Тандоо
Курстун мугалими	Док. Дөөлөтбек Эшкенов
Курстун тили	Түркчө
Жардамчылар	-
Аудитория	İLEF
Курстун максаты	Кыргыз тилинин фонетика жана морфологиясына байланыштуу негизги түшүнүктөрү, кыргыз тилинин тыбыштык өзгөчөлүктөрү, тыбыштардын классификациясы, тыбыштык кубулуштар; уңгуу, мүчө, кыргыз тилинин сөз түркүмдөрү, сөз түркүмдөрүнүн категориялары, сөз жасоочу жана сөз өзгөртүүчү мүчөлөр жөнүндөгү билим, билгичтикерди калыптандыруу.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар		Адабияттын түрү
1	Абдувалиев И. Кыргыз тилинин морфологиясы. - Бишкек, 2008	Китеп
2	Ахматов Т., Өмүралиева С. Кыргыз тили. Фонетика, лексика. - Фрунзе, 1990.	Китеп
3	Кыргыз адабий тилинин грамматикасы, Фрунзе: Илим басмасы, 1980	Китеп
4	Садыков Т. Азыркы кыргыз тили: фонетика (лекциялык курс). Жогорку окуу жайларынын студенттери учун окуу куралы.-Б.: 2005,	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Студент кыргыз тилиндеги тыбыштардын табиятын өздөштүрүп, аларды классификациялай алат;
2	Тыбыштык өзгөчөлүкке негизделген жазманын өзгөчөлүктөрүнө жараша тигил же бул орфографиялык, транскрипциялык үлгүнү чечмелей алат;
3	Сөздөрдү сөз түркүмдүк белгилерине жараша бөлүштүрө алат;
4	Сөздөргө морфологиялык талдоо жургүзө алат.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Фонетика тууралуу жалпы маалымат. Фонетиканын түрлөрү.
2. Апта	Фонетиканын үч аспектиси. Үндүү жана үнсүз тыбыштар.
3. Апта	Үндүү жана үнсүз тыбыштардын өзгөрүү кубулуштары. Муун.
4. Апта	Басым. Интонация. Графика. Орфография. Транскрипция.
5. Апта	Морфология тууралуу жалпы маалымат. Грамматикалык категория.
6. Апта	Сөз тууралуу жалпы маалымат. Сөз тутуму: уңгуу, мүчө, негиз.
7. Апта	Сөз түркүмдөрү тууралуу жалпы маалымат. Зат атооч: маанилик топтору, грамматикалык категориялары (сан, таандык, жак, жөндөмө), зат атооч жасоочу куранды мүчөлөр.
8. Апта	Ара сынак
9. Апта	Сын атооч: сапаттык жана катыштык сын атоочтор, сын атоочтун даражалары, сын атооч жасоочу куранды мүчөлөр.
10. Апта	Сан атооч: эсептик, иреттик, жамдама, чамалама, бөлчөк, топ сандар.

Курстун планы	
11. Апта	Ат атооч: жактама, шилтеме, сурاما, аныктама, белгисиз, тангыч ат атоочтор.
12. Апта	Тактооч: мезгил, орун, сын-сыпат, сан-өлчөм тактоочтор. Тактоочтордун жасалыш жолдору.
13. Апта	Этиш: грамматикалык категориялары (мамиле, ынгай, чак), этиш жасоочу куранды мүчөлөр. Этиштин өзгөчө формалары: атоочтук, чакчыл, кыймыл атооч.
14. Апта	Тууранды сөздөр: табыш, элес тууранды сөздөр. Сырдык сөздөр.
15. Апта	Кызматчы сөз түркүмдөрү: жандоочтор, байламталар, бөлүкчөлөр, модалдык сөздөр.
16. Апта	Жалпы кайталоо

Баалоо			
Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү